

vergadering **C162**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 8 maart 2023

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de toestand in de Vlaamse dierenasielen – 1694 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de capaciteit van dierenasielen – 1729 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het mogelijke Nederlandse verbod op het houden van honden met platte snuiten – 1370 (2022-2023)	11

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de toestand in de Vlaamse dierenasielen

– 1694 (2022-2023)

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de capaciteit van dierenasielen

– 1729 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Eind vorig jaar maakte u bekend dat de dierenasielen in Vlaanderen een recordaantal dieren hebben opgevangen in 2021. Ook in 2022 en dit jaar is de rust niet wedergekeerd in onze dierenasielen. Verschillende asielen melden ons dat de toestand voor de opvang van honden echt zorgwekkend is. Opvangcentra zitten vol en de wachtlijsten worden alsmaar langer. Daarbij komt dat ook de inbeslagnames stijgen, waardoor de druk op de asielen verder toeneemt. Inbeslaggenomen honden zitten doorgaans langer in de asielen, aangezien het zo'n drie maanden duurt vooraleer Dierenwelzijn Vlaanderen een beslissing neemt omtrent de dieren.

Daarom heb ik, minister, voor de zoveelste keer een vraag over de dierenasielen.

Na afloop van de covidperiode gaf u aan dat er niet meteen indicaties waren dat er massaal meer honden werden gedumpt door mensen die tijdens de coronaperiode een dier hadden aangeschaft. Hoe schat u die evaluatie vandaag in en welke impact heeft dat op de toestand in de asielen?

Waarom duurt het gemiddeld drie maanden vooraleer Dierenwelzijn Vlaanderen een beslissing kan nemen omtrent inbeslaggenomen dieren? Kan dat niet sneller? Welke impact heeft dit op de vergoedingen die de overheid moet betalen voor hun opvang?

Wat zijn de voornaamste klachten die u ontvangt, minister, over het beleid rond de werking van asielen in het algemeen en specifiek over de subsidieregeling voor asielen?

Hoe wilt u tegemoetkomen aan de vraag van asielen om de verdeelsleutel voor de financiering ervan te herzien? Op welke manier zult u gemaakte kosten vergoeden indien u merkt dat er een mismatch is tussen de kosten en de verkregen vergoeding conform het huidige subsidiesysteem?

Op welke manier kunt u garanderen dat er voldoende opvangcapaciteit is voor inbeslaggenomen dieren?

Ten slotte: u maakte eenmalig een bedrag van zo'n 700.000 euro vrij om de asielen tegemoet te komen voor de gestegen energieprijzen. In welke mate heeft deze maatregel de energiefactuur van de asielen verlicht? Hebt u daar enig zicht op?

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik wil eerst en vooral mijn appreciatie uitdrukken voor mevrouw De Vroe, die van thuis uit haar vraag stelt ondanks een fysiek letsel na een ongeval. Dat apprecieer ik enorm. Dat is voor mij een goede reden om een hybride vergadering te houden. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Ik ben normaal geen voorstander van hybride vergaderingen, maar als iemand ondanks ziekte toch aanwezig wil zijn, dan is dat bewonderenswaardig. Dat wilde ik even meegeven.

Minister, dit is helaas een 'ongoing' debat; we hebben deze discussie al een paar keer gevoerd. We hebben dit probleem sinds corona zien stijgen. We hielden ons hart vast tijdens corona, en het aantal nieuwsberichten over het aantal dieren dat opgevangen moet worden in asielen, terwijl daar geen plaats meer voor is, gaat in stijgende lijn.

Recent zijn we een nieuwe fase ingegaan. Op 24 februari moest een verwaarloosde hond worden opgevangen in het politiekantoor van Leuven, omdat alle asielen in de buurt vol zaten. Men vond dus geen betere plaats meer dan het politiekantoor. Dat is suboptimaal en illustreert ook de problematiek.

De bevoegde schepen, Thomas van Oppens, van Groen, heeft in de media de noodzaak benadrukt van een nieuw dierenasiel voor de stad, ook omdat het bijna een provinciale problematiek is en men naar Leuven kijkt om een bovenlokale verantwoordelijkheid op te nemen. Maar, hoever kan zo iets gaan? Het is dan ook niet abnormaal dat die schepen aangeeft meer inspanningen te verwachten van de Vlaamse overheid om het opvangprobleem op te lossen. Dat komt boven op alle signalen van de dierenasielen zelf, die al meermaals aan de alarmbel hebben getrokken. De schrijnende verhalen blijven komen. Men weet geen blijf meer met die dieren.

De vergoeding voor inbeslagnames is een belangrijk gegeven. Daar hebben we eerder al over gedebatteerd. Toch blijft het signaal komen dat dat voor die asielen een groot probleem is en dat die vergoeding niet volstaat om het hele kostenplaatje te dekken. Vaak hebben inbeslaggenomen dieren extra verzorging nodig, wat steeds bij die asielen ligt.

Daarnaast is er ook gewoon het gegeven dat we wel zeggen dat online adverteren verboden is, maar dat particulieren op Facebook of 2dehands.be bijna niets anders doen dan dieren waar ze zelf geen blijf mee weten of die ze zelf kweken, te koop aan te bieden.

De problematiek van de verwaarloosde hond in Leuven, bent u daarvan op de hoogte? Hebben uw diensten contact gehad of opgenomen met het asiel, de bevoegde schepen of het politiekantoor – want er is ook het politionele aspect? Zo ja, wat was het resultaat? Zo nee, waarom niet?

Het is niet mijn bedoeling om mij toe te spitsen op Leuven, integendeel, want dit is natuurlijk geen alleenstaand feit. Los van Leuven, hebben uw diensten vragen van andere steden en gemeenten gekregen die wijzen op een acuut tekort aan plaatsen in de dierenasielen?

Plant u nieuwe beleidsinitiatieven?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het klopt dat de dierenasielen aangeven nog nooit zo veel dieren te hebben opgevangen. Uit een rondvraag in de ons omringende landen blijkt dit een algemeen gegeven te zijn. Het is dus niet iets wat enkel in Vlaanderen speelt; het speelt ook in de buurlanden.

De oorzaken moeten gezocht worden in een hoger aantal dieren dat afgestaan wordt, enerzijds vanwege de financiële crisis en anderzijds vanwege een uitgesteld coronaeffect, in die zin dat de zogenaamde coronadieren nu in de weg lijken te lopen van sommige baasjes. Het probleem is al opgenomen door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.

Het is natuurlijk wel zo dat dierenasielen hier zelf een belangrijke rol in kunnen spelen, aangezien ze zelf de doorlooptijd en dus de tijd dat dieren in een asiel doorbrengen, bepalen, en daarmee ook de beschikbaarheid van de opvangruimte.

Nu, wat doet Vlaanderen? Ik denk dat we een nooit geziene ondersteuning bieden. Heel specifiek gaat het dan om die energiesteun die we verdeeld hebben: 700.000 euro aan 150 dierenasielen. Die steun werd berekend op basis van de beschikbare opvangcapaciteit van de dierenasielen, zonder rekening te houden met hun effectieve energiefactuur, omdat dat de zaak nodeloos zou hebben gecompliceerd: daarvoor zou een hele verantwoordingsplicht en dus administratieve last nodig zijn geweest, met facturen en dergelijke. Daarom hebben we ervoor gekozen om te werken met beschikbare data, namelijk de beschikbare opvangcapaciteit, wat een neutrale parameter is die ons toeliet de ondersteuning zo objectief mogelijk toe te kennen. Enige nuance hierbij is dat er werd geopteerd om de categorie 'weiden' uit te sluiten uit het criterium van de opvangcapaciteit, omdat je op weiden niet bepaald grote energiekosten hebt. Gelet op de grote variatie van diersoorten die opgevangen worden – van reptielen en papegaaien over honden en katten tot hangbuikzwijnen en paarden – is het hoe dan ook een bijna onmogelijke opdracht om criteria uit te werken die universeel werken voor al deze dieren en hun opvangnaden. Dat is een extra reden waarom we gekozen hebben voor opvangcapaciteit als parameter.

Daarnaast is er de jaarlijkse werkingssubsidie. In 2022 is een totaalbedrag van een kleine 700.000 euro verdeeld over meer dan 130 dierenasielen. Dat is een ondersteuningsvorm die pas sinds deze legislatuur geboden wordt, en dan is het normaal – dat is altijd zo – dat de parameters die gebruikt worden voor de verdeling, wel eens in vraag gesteld worden. Ik sta open voor elke discussie daaromtrent en heb ter zake een studie bureau een analyse laten doen. Op basis van hun rapport bekijk ik welke aanpassingen nodig en mogelijk zijn om te komen tot een evenwichtigere verdeling, natuurlijk in de wetenschap dat elke herziening van parameters winnaars en verliezers met zich mee zal brengen. Dat vergt dus nog enige oefening.

Even belangrijk vind ik de vergoedingen die dierenasielen krijgen om inbeslaggenomen dieren op te vangen. Ook dat lijkt mij een belangrijk criterium. Deze dieren moeten immers uit een dieronvriendelijke situatie weggehaald worden en een betere verzorging en huisvesting krijgen. Ik heb in die vergoedingen enige uniformiteit willen brengen, omdat de facturen van de dierenasielen in heel Vlaanderen varieerden van gratis tot nogal forse bedragen. Aangezien deze vergoedingen teruggevorderd worden van de overtreders, was uniformiteit ook wel aangewezen. Na een eerste jaar heb ik hierover feedback gevraagd van de dierenasielen, en ook het studie bureau heeft dat aspect bekeken. Op grond hiervan zal ik aanpassingen doorvoeren in de terugbetaling van de onkosten. Die twee sokkels gaan we dus herbekijken.

Mevrouw De Vroe, u geeft aan dat het gemiddeld drie maanden duurt vooraleer een beslissing genomen wordt door Dierenwelzijn Vlaanderen over de bestemming van inbeslaggenomen dieren. De Dierenwelzijnswet voorziet dat dergelijke beslissing binnen de twee maanden genomen moet worden en in de praktijk wordt de beslissing sneller dan dat genomen. Ik weet niet waar dat cijfer van drie maanden vandaan komt, maar ik heb het eens laten nagaan en in 2022 bedroeg die periode gemiddeld 33 dagen. We komen dus echt wel tegemoet aan de wettelijke vereisten.

Wat betreft de Leuvense problematiek: ik heb begrepen dat men in Leuven vooral gehinderd wordt door een problematiek van ruimtelijke ordening. Men vindt er geen initiatiefnemer door een gebrek aan een concrete vestigingsplaats. Als wij daar op enige manier in kunnen helpen, dan mag men ons die vraag stellen, maar laat ons in dezen niet met de vinger wijzen, want dat helpt ons, denk ik, niet vooruit. Als er een vraag naar ondersteuning wordt gesteld, dan wil ik dat altijd bekijken en faciliteren, net zoals wij in de rest van Vlaanderen ook proberen te

bemiddelen of tussen te komen, op welke manier dan ook, als men er op lokaal niveau niet in slaagt om aan de noden tegemoet te komen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Bedankt, mevrouw Almaci, voor de mooie woorden. Dat doet plezier.

Minister, u weet dat ik, samen met onder andere mevrouw Almaci en andere collega's, de vrees had dat er na de coronaperiode meer inbeslagnames zouden zijn en dat er dus ook meer opvang nodig zou zijn voor honden. We vreesden daar op voorhand al voor. Initieel gaf u aan dat dat niet bleek uit de eerste cijfers, maar nu geeft u aan dat er zowel bij ons als in andere landen een corona-effect zichtbaar is. Ik denk effectief dat het belangrijk is om dit zo goed mogelijk te verhelpen.

Als politica vind ik het ongelooflijk vervelend afhankelijk te moeten zijn van signalen uit het veld. Ik sta in nauw contact met de asielen, omdat ik het belangrijk vind om op de hoogte te zijn van wat er speelt op het veld, maar ik had het liever op een andere manier geweten, zodat ik de alarmkreet niet hoeft te slaken via een vraag om uitleg die aangegeven wordt via mensen die ik ken bij de asielen. Dat zorgt voor vertraging. Het zou beter zijn, minister, zeker in tijden van digitalisering, om een soort van centraal register te creëren voor heel Vlaanderen waarin je met één spreekwoordelijke druk op de knop kunt zien hoeveel dieren er in elk asiel zitten, zodat we niet telkens afhangen van signalen uit het veld. Ik vraag u dan ook of u als minister verder van plan bent om meer transparantie te creëren in het opvangbeleid van asielen, zodat we vanuit het beleid en als parlements lid een goed zicht hebben, proactief, op de stand van zaken en op een snellere manier kunnen bijsturen waar nodig. Voor mij maakt dat ook deel uit van de professionalisering van de asielen, zoals opgenomen in het regeerakkoord.

Ik maak daarmee perfect het bruggetje naar mijn tweede bijkomende vraag, minister. Wat betreft die professionalisering is een van de uitdrukkelijke voorwaarden in het regeerakkoord subsidiëring. Ik denk oprecht dat dat een goede zaak is. U weet dat ik daar al meerdere vragen over gesteld heb. U gaf aan dat u bereid bent om die subsidieregeling te evalueren, maar ik had daar graag wat meer details over gekregen. Ik denk dat het belangrijk is om die zeer grondig te evalueren en te herzien. Ik zou graag willen weten tegen wanneer dat zal gebeuren, wie er deel uitmaakt van de jury of het evaluatiepanel en in welke mate de professionalisering uitdrukkelijk ... *(onverstaanbaar)* ... in de voorwaarden om eventuele ... *(onverstaanbaar)* ...

De voorzitter: Kunt u iets luider spreken, of iets beter articuleren? U bent nogal moeilijk verstaanbaar.

Gweny De Vroe (Open Vld): Oké.

Tot slot, wat die drie maanden betreft: u spreekt over maximaal twee maanden. Ik heb in mijn vraagstelling duidelijk gemaakt dat ik de info van dierenasielen zelf heb verkregen. Ik heb nu wel kennisgenomen van die gemiddelde duurtijd van 33 dagen, maar ik heb wel degelijk doorgekregen dat het soms tot drie maanden kan duren. Ik vraag dus uitdrukkelijk om dat nog extra te willen nakijken.

Tot daar mijn bijkomende vragen, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik ga een aantal vragen niet herhalen. Dank u voor uw antwoorden, minister.

Ik denk dat Leuven een duidelijk signaal heeft gegeven en dat overleg met Leuven dus wel degelijk zinvol is. Het gaat niet alleen om de symboliek van die ene hond die wordt opgevangen op het politiekantoor, het gaat ook over een problematiek van ruimtelijke ordening en over de vaststelling dat er naar Leuven wordt gekeken voor een problematiek die groter is dan Leuven, omdat er zo'n grote nood is. Dierenasielen zijn een gegeven dat gemeentegrensoverschrijdend is en ze kreunen onder het aantal vragen. Als een centrumstad dan zijn verantwoordelijkheid wil nemen, dan is het goed om samen te kijken naar een oplossing. Mijn vraag was dus allesbehalve een verwijt, wel een illustratie van hoe dit ook lokale besturen voor uitdagingen stelt. Dat is een reflectie op uw laatste antwoord met betrekking tot die case.

Er zijn twee elementen in dit dossier die elke keer terugkomen.

Er is het element van de aanbodzijde: de problematiek van broodfok en het controleren van het online adverteren. Een beetje zoals influencers op sociale media producten aan de man brengen – al is er daar ondertussen wel een kader dat hen verplicht om te melden dat ze gesponsord worden –, gaan individuele burgers nestjes verkopen, terwijl dat volgens de regelgeving gewoon niet mag. Er is ook heel wat malafide handel. Aan aanbodzijde wordt er heel veel werk van gemaakt mensen tot impulsaankopen te verleiden, tot en met straathonden uit Zuid-Europa. Daar zit een probleem. Daar staat de deur, ondanks heel wat initiatieven, nog altijd wagenwijd open en blijken Nederland en België een draaischijf te zijn. Dat is een eerste vaststelling: die aanbodzijde blijft een probleem.

Het tweede element betreft de opvangzijde, met twee subelementen. Wallonië heeft ondertussen werk gemaakt van een van die subelementen, zoals u ongetwijfeld zult weten, met de vergunning voor het houden van honden. Iedereen heeft een impliciete vergunning. Als men een dier wil aankopen, dan moet men eigenlijk, sinds 1 juli 2022, vanuit een databank een uittreksel vragen om te beargumenteren dat hij/zij een dier mag houden.

De volgende stappen zijn: sensibilisering en de subsidieregeling voor opvang ernstig tegen het licht houden. Ik heb u daar een opening horen maken, maar u zegt het natuurlijk op een zachtere manier. Ik begrijp dat ook, gezien de inspanningen die de afgelopen jaren zijn gebeurd, inspanningen die ik ook erken: er is een nooit geziene ondersteuning. Tegelijk geeft u echter mee dat uw zakken dicht zijn: als jullie voor een meer evenwichtige verdeling gaan, dan zal dat aan de ene kant geven en aan de andere kant nemen zijn.

Het debat over de inbeslagnames is er toch wel een waar heel wat asielen mee worstelen en dat op zeer korte termijn bekeken moet worden, zeker omdat, als een dier in beslag is genomen en de eigenaar aangeeft dat dier vrijwillig af te staan – de politie of Dierenwelzijn moeten die vraag stellen –, er helemaal geen dagvergoeding is voor het asiel, terwijl dat wel het gevolg is van een signaal dat een dier verwaarloosd is. Je zit daar met een fictief vrijwillig afgeven van een dier, want men komt wel degelijk aan de deur om aan te geven dat de situatie onhoudbaar is, en toch zien asielen die vergoeding wegvallen.

Twee, ik begrijp de drang naar uniformiteit, maar er is wel een heel groot verschil tussen een paard en een cavia qua kosten om die dieren op te vangen en de nodige zorgen te geven. Je zult maar een asiel zijn dat veel dieren die heel veel zorgen vragen, opvangt, en dat toch bovenaan die Exceltabel staat – ik heb die tabel eens bekeken, want die is digitaal beschikbaar. Dus ja, daar zit wel een spanningsveld met de realiteit.

Ik vraag me af, minister, hoe u de problematieken inzake de aanbodzijde, inzake sensibilisering – denk aan die databank in Wallonië – en inzake die inbeslagnames, zeker als men aan de deur komt, concreet zult aanpakken. Welke initiatieven,

naast de transparantie waar collega De Vroe om vraagt, plant u nog? Daar zou ik heel graag inzicht in krijgen.

En dan vraag ik ook graag om de commissie te betrekken bij het debat over de evaluatie van de subsidieregeling. Ik zou ook heel graag de nota's krijgen van het studiebureau.

Dat waren mijn extra vragen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Ik wil even tussenkomen, omdat ik net als de andere collega's heel veel mails ontvang van asielen die zeggen dat het water hen echt aan de lippen staat. Ze moeten veel inbeslagnames verwerken, er worden veel dieren afgestaan, vaak dieren met grote risico's of gezondheidsproblemen. De wetgeving is hier nog steeds niet sluitend genoeg rond en daardoor is het voor de asielen dweilen met de kraan open. Er is zelfs een asiel dat aangeeft dat het vorig jaar zelf 80.000 euro heeft moeten betalen voor inbeslagnames, om die dieren medisch te kunnen verzorgen.

Heel veel asielen zoeken contact met u, minister, en vragen om met u in gesprek te gaan. Ze willen mee zoeken naar een oplossing, maar ze worden vaak door uw medewerkers opgevangen en met een kluitje in het riet gestuurd. Er wordt niet naar hun verzuchtingen geluisterd. Voor deze asielen is het niet vijf voor twaalf, maar vijf over twaalf. Het is echt nodig dat u met hen rond de tafel gaat zitten, minister, en dat u naar hun verzuchtingen luistert, want het kan de bedoeling niet zijn dat asielen op den duur gaan sluiten en dat er geen opvang meer is voor dieren die opvang nodig hebben.

Gaat u met deze asielen rond de tafel zitten? Gaat u eindelijk luisteren naar hun verzuchtingen en hen niet met een kluitje in het riet sturen?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Minister, ik citeer uit uw antwoord: er zijn nog nooit zoveel dieren afgestaan. Dat is natuurlijk een heel pijnlijke zaak. We hebben de evolutie van de coronaperiode en de coronahuisdieren mee opgevolgd in deze commissie. Heel veel mensen hebben een dier in huis genomen, maar nu de normale situatie is teruggekeerd, worden die dieren afgestaan. We delen de vaststelling dat dat pijnlijk is.

Nu, ik wil vanuit onze fractie onderstrepen dat u, minister, een duidelijk proces van professionalisering en gestructureerde ondersteuning opgezet hebt. U hebt de bedragen van ondersteuningsmogelijkheden opgesomd, en die zijn aanzienlijk. Recent waren er ook nog de extra energiegerelateerde middelen om asielen te ondersteunen in de realiteit die wij allemaal ervaren. In het moeilijke coronajaar 2020 hebt u ook een eenmalige financiële ondersteuning voorzien, en daarna is die professionalisering van de erkende dierenasielen gekomen, met een nieuwe vorm van ondersteuning, met een vast en een variabel deel in functie van de opvangcapaciteit.

Het stemt de fractie ook positief dat u werkt aan uniformiteit en bijstelling wat betreft de vergoeding van inbeslagnames.

Minister, u zei in uw antwoord dat de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn het probleem ook opneemt en oplossingen zal aanreiken. Mijn vraag is wanneer u deze adviezen verwacht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is belangrijk nog even mee te geven welke inspanningen wij doen op het vlak van sensibilisering. We proberen vooral te verhinderen dat men zomaar roekeloos een dier in huis haalt. Daarvoor hebben we de campagnes waarbij we websites als huisdierinfo.be, waarmee we voor elke diersoort trachten mee te geven welke verantwoordelijkheden met een huisdier gepaard gaan, communicatief proberen te ondersteunen.

Er is aan de aanbodzijde ook de website adopteereendier.be, waarmee we de dieren die opgevangen zijn, zoveel mogelijk voor adoptie proberen aan te bieden, en alle dieren van alle asielen op Vlaams niveau proberen te aggregeren. Zo verhinderen we maximaal dat mensen naar een dierenpeciaalzaak lopen; ze kunnen zich er eerst van vergewissen welk aanbod er is in de asielen.

Die website heeft een toenemend succes. Het heeft wel wat voeten in de aarde gehad om alle asielen mee te krijgen en er hun aanbod op te posten, maar ondertussen, na een trage start, zitten we aan zo'n tweeduizend dieren die via die website ter adoptie worden aangeboden. Dat is een opmerkelijke en positieve evolutie.

Daarnaast is er de steun voor asielen. U kunt zeggen dat het niet genoeg is, maar het gaat toch om 1,8 miljoen euro tegenover 0 euro voordien. Dat is toch een opmerkelijke evolutie. Ik probeer ook om hier steeds meer middelen voor te vergaren. En er is inderdaad het verdelingssysteem, dat altijd voorwerp van discussie is, omdat je bepaalde parameters moet hanteren, die altijd voor een andere uitkomst zorgen asiel per asiel. Als je dus wijzigingen aanbrengt aan de parameters, zal dat altijd voor winnaars en verliezers zorgen.

Hoe zit de verdeling op dit moment? 1 miljoen euro wordt toegekend op basis van facturen voor inbeslagnames. Dat is de grootste brok. Dat gaat over kosten voor dierenartsen tot zelfs slotenmakers. 687.000 euro betreft financiering van asielen op basis van het huidige systeem. De derde post betreft diverse kosten die eerder beperkt zijn, zoals de opleiding van asielmedewerkers of animal shelter. Ook die opleiding van asielmedewerkers is trouwens een succes, met al meer dan honderd deelnemers, wat in de praktijk ook leidt tot een toename van het aantal asielen. Sinds 2019 zijn we van 163 asielen naar 185 asielen gegaan, een gevoelige toename. In de rest van Vlaanderen slaagt men er dus wel in om extra aanbod te realiseren. Ik stel wel vast dat ruimtelijke ordening, zoals in de Leuven case, ons dikwijls parten speelt. Ook in Ninove en Lennik worstelt men op dit moment met beperkingen op het vlak van ruimtelijke ordening en vergunningen. Dat blijft gevoelige materie, zeker als het om landbouwdieren gaat.

Dit gezegd zijnde, gaan we de financiering evalueren, in samenspraak met de asielen, aangezien zij de beneficianten zijn. Je hebt daar verschillende kampen, want afhankelijk van de parameter die gewijzigd wordt, krijg je een andere uitkomst. We gaan hun een voorstel doen en de asielen diets maken wat dat voor hen zou kunnen betekenen. Dat is de eerste stap. Daarna zullen we regelgevend optreden.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, bedankt voor uw reactie.

Ik verwijs heel graag nog naar mijn vraag om uitleg over dierenasielen van 4 mei 2022. Toen heb ik het heel uitgebreid gehad over de nieuwe subsidieregeling voor dierenasielen. Ik zal niet in herhaling vallen, maar ik vraag wel oprecht dat u die herziening doet in overleg met de mensen die er dagelijks met hun voeten in staan. In het wilde weg aan parameters gaan sleutelen, is inderdaad nooit een goede zaak, maar ik vraag u om een open dialoog aan te gaan met de asielen en te bekijken hoe de subsidieregeling toekomstgericht beter kan functioneren en ingezet kan worden om de Vlaamse beleidsdoelen nog beter te behalen. Ik vraag u nogmaals om een timing op te zetten om die herziening te realiseren – daar hebt

u niet op gereageerd – en om dat in een open dialoog te doen met de mensen die dagelijks bezig zijn met de opvang van inbeslaggenomen of afgestane dieren.

Wat betreft de vraag rond inbeslagnames en de doorlooptijd bij Dierenwelzijn Vlaanderen, zou ik toch nog eens opnieuw de oproep willen doen om dat toch grondig te laten nakijken. Zoals ik al zei, kreeg ik andere signalen.

Tot slot hoop ik oprecht dat u toekomstgericht naar een digitale databank wilt gaan, zodat wij als politici en u als beleidsmaker proactiever beleid kunnen voeren en zodat wij als parlementsleden niet telkens bij u hoeven aan te kloppen, minister, als we alarmkreten horen.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe, ik wens u ook heel veel beterschap. Het is mooi en sterk dat u, zelfs nu het voor u fysiek niet mogelijk is naar het parlement te komen, de dieren toch blijft verdedigen.

Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoorden.

U zei daarnet dat het aantal dierenasielen gestegen is naar 185. Dat klopt, maar we hebben ondertussen ook gehoord dat asielen vorig jaar een recordaantal van 48.000 dieren hebben opgevangen, en ik vrees dat het dit jaar nog meer zal zijn. Proportioneel gezien is het aanbod dus achteruitgegaan, als je ziet hoe de omvang van het probleem toegenomen is. Het aantal dierenasielen houdt de omvang van het probleem niet bij. Door de schaal en de werking van de dierenasielen kunnen zij het probleem niet aan. Dat is de vaststelling. Het gaat om ontzettend veel vrijwilligers, dus we kunnen alleen maar hopen dat zij het kader en de ruimte krijgen om hun opvang verder uit te breiden.

Ik heb heel veel punctuele antwoorden gehoord, maar ik deel de vraag naar een duidelijk tijdspad en naar duidelijkere stappen op het vlak van aanbod, sensibilisering en opvang. Ik ben heel benieuwd binnen welke timing u de twee sokkels waar u daarnet naar hebt verwezen, onder andere die evaluatie, rond wilt krijgen. Wij kunnen wel regelmatig vragen stellen, maar ik zou toch graag inzicht krijgen in de wijze waarop dat wordt aangepakt.

Ik vermoed dat de mails die wij krijgen, eerst tot bij uw kabinet gekomen zijn. Het aantal contactnames – telefonisch, per mail, persoonlijk – ligt ontzettend hoog. Het geeft toch de indruk dat men zich inderdaad niet gehoord voelt. De problematiek op het terrein overschrijdt ruimschoots het kader dat voorzien is, en daar moet over gepraat worden. In die zin wil ik verder gaan dan de oproep naar een open dialoog en wil ik vragen aan deze commissie, gezien het aantal vragen en gezien het feit dat dit zich al voordoet sinds corona, om, los van de oefening van de minister, de dierenasielen hier in hoorzittingen uit te nodigen om hun verhaal eens te doen. Misschien kunnen we met elkaar in de regeling der werkzaamheden discussiëren over welke, zodat we het hele spectrum vatten – groot en klein, ook op basis van welke dieren ze opvangen. We moeten ten gronde kunnen debatteren met hen. Ik vind het namelijk lastig en ook pijnlijk om de verschillen te anhoren tussen wat men ons aangeeft en wat de minister hier antwoordt. Dat is een heel concrete oproep: laten we deze problematiek niet van vraag tot vraag aanpakken. We moeten van de minister een duidelijke timing krijgen voor die evaluatie en te horen krijgen wat de volgende stappen zijn om de problematiek in te dijken, maar we moeten ook zelf met de mensen van de dierenasielen in gesprek gaan, hier. De tijd daarvoor is echt gekomen, gezien de omvang van de problematiek en ook gezien het grote aantal signalen dat we allemaal krijgen. Ik zal die vraag ook stellen tijdens de regeling der werkzaamheden.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Alessia Claes aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het mogelijke Nederlandse verbod op het houden van honden met platte snuiten
– 1370 (2022-2023)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Alessia Claes (N-VA): De Nederlandse minister van Landbouw en Natuur Piet Adema kondigde recent in een brief aan de Tweede Kamer aan dat hij met een lijst komt met kenmerken waar de dieren last van kunnen hebben. Het fokken van dieren met deze kenmerken wordt dan verder aan banden gelegd.

De minister komt ook met een houdverbod van honden met een korte snuit. De ademhaling van kortsnuitige hondenrassen, zoals de mopshond en de gekende Franse bulldog, kan door de fysieke kenmerken beïnvloed worden en medische problemen met zich meebrengen. Ze zijn zo gefokt dat vele dieren levenslang lijden onder tal van fysieke en erfelijke aandoeningen. In afwachting van het houdverbod wil de Nederlandse regering ook een verbod op het vertonen van deze dieren, bijvoorbeeld in reclames. Dat zou mensen namelijk aanmoedigen om zelf ook zo'n dier in huis te nemen. Ook het plaatsen van foto's van die dieren op sociale media zal aan banden gelegd worden.

In Nederland geldt er ook al een verbod op katten met vouworen. Ook in Vlaanderen is het kweken, houden en verhandelen van foldkatten sinds 1 oktober 2021 verboden, vanwege afwijkingen aan het kraakbeen. Naast het huidige verbod voor vouwoorkatten, is momenteel een wetenschappelijk project in uitvoering met oog op een alomvattende fokkerijreglementering, naast de uitwerking van een databank en publiek toegankelijke portaalsite. Daarenboven zou u ook met een nieuw Fokkerijbesluit komen.

Hoe evalueert u het eerder ingevoerde verbod op vouwoorkatten?

Wat is uw visie op de voorstellen uit Nederland? Hoe staat u tegenover een verbod op het houden en kweken van honden met korte snuiten in Vlaanderen? Denkt u na over andere afwijkingen of diersoorten die in de toekomst mogelijk verboden zullen worden?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De communicatie waar u het over hebt, is vooralsnog een intentieverklaring. Het is nogal voorwaardelijk geformuleerd, in die zin dat men zegt de bedoeling te hebben om een lijst te gaan ontwikkelen van gebreken waarvoor mogelijk een houdverbod zal worden uitgevaardigd, in de verre toekomst, want het gaat natuurlijk om een heel omvangrijk werk.

Ook in Vlaanderen zijn de kortsnuitige rassen sterk vertegenwoordigd: zij vormen iets meer dan 10 procent van de Vlaamse hondenpopulatie. Het gaat onder andere om de Franse bulldog, de Engelse bulldog, de mopshond, het Brussels griffonnetje, het Belgisch griffonnetje, het Klein Brabantertje, de boxer, de King Charles spaniël, de Japanse spaniël, de Pekinees en de shih tzu. Wat katten betreft, gaat het om de Perzische kat, de Britse korthaar, de Bombay, de Devon Rex, en zo kan ik nog wel even doorgaan. Het is evenwel niet zo dat al deze kortsnuitige rassen per definitie ademhalingsproblemen hebben – gelukkig maar. Op dat vlak gaat men soms kort door de bocht.

De kortsnuitige rassen liggen momenteel in Nederland onder vuur, maar dat zijn zeker niet de enige rassen waarbij problemen kunnen voorkomen. Denk maar aan heupdysplasie, dat bij de meeste populaire grotere rassen voorkomt. Brachycefalie heeft overigens dezelfde erfelijkheidsgraad als heupdysplasie.

Het advies van onze deskundigen is dat, als we alle rassen met erfelijke aandoeningen op de verbodsjijst willen plaatsen, er dan wellicht nog maar weinig rassen overblijven. Om die reden vinden wij de keuze voor een kweek- of houdverbod niet de meest ideale keuze.

Daarom hebben we in Vlaanderen voor een andere aanpak gekozen: wij zullen alleen een verbod uitvaardigen voor die rassen met erfelijke aandoeningen die een negatief effect hebben op het welzijn van de dieren en die niet verholpen kunnen worden via oordeelkundige paringscombinaties tussen twee ouderdieren binnen de populatie. Dat is natuurlijk een werk van lange adem, zo moeten we erkennen.

De bewoording van deze wettelijke bepaling is in 2021 bewust zo gekozen en kwam tot stand na een grondig debat met wetenschappelijke experts, dierenartsen en fokkers. Erfelijke aandoeningen zoals ademhalingsproblemen ingevolge kortsnuitigheid, heupdysplasie, hartaandoeningen, oogproblemen en syringomyelie – holtevorming in het ruggenmerg – zijn aandoeningen bij hond en kat die via verantwoorde combinaties verholpen kunnen worden. Dit is een duurzame en wetenschappelijk verantwoorde oplossing, die ook rekening houdt met de langere termijn.

Voor de vouwoorkat is er daarentegen geen mogelijkheid om die pijnlijke erfelijke afwijking weg te fokken via zulke berekende paringscombinaties. Een verbod was dan ook de enige oplossing.

Het wetenschappelijk project dat in 2021 uitbesteed is aan de universiteiten van Gent en Leuven en het project 'Breeding Healthy Pets' werken aan een alomvattend fokkerijprogramma voor alle honden en katten in Vlaanderen. Ik ben trouwens nog maar recent bevoegd voor de fokkerij; voordien zat dat bij Landbouw. Bij de start van de legislatuur is beslist om fokkerij over te hevelen naar Dierenwelzijn, wat ook wel wat voeten in de aarde heeft gehad.

Het project wordt begeleid door een stuurgroep met experts en vertegenwoordigers van rasverenigingen. Een eerste versie van het fokkerijprogramma werd aan de stuurgroep voorgesteld en goed onthaald. Het werkt op basis van wetenschappelijk verantwoorde combinaties en het vergroten van de genetische diversiteit om de voornoemde erfelijke aandoeningen terug te dringen. Er zijn binnen elk ras dieren die een aandoening niet of veel minder vertonen dan andere. Door die op een juiste manier te combineren kun je het voorkomen van een aandoening geleidelijk in het ras terugdringen. Het programma is bedoeld voor alle honden en katten in Vlaanderen.

Er is ook een nieuw Fokkerijbesluit in de maak. Het is mijn bedoeling het nog dit jaar definitief te laten goedkeuren en te laten publiceren, zodat we een kader bieden voor deze wetenschappelijke aanpak van de fokkerij. Daarmee zullen we dan iets verankerd hebben voor de toekomst, waarmee we, weliswaar geleidelijk via het fokbeleid, een wezenlijk verschil zullen kunnen bewerkstelligen. Het besluit zal dus moeten zorgen voor het verzamelen van de genetische gegevens van de fokdieren, het opleggen en bijhouden van de resultaten van genetische testen, die verschillend zullen zijn voor de verschillende rassen, en uiteindelijk voor het certificeren van de verkregen resultaten.

Gelet op de complexiteit gebeurt de opstelling met grote zorgvuldigheid en veel overleg, met grote betrokkenheid van honden- en kattenverenigingen en stamboekverenigingen, waarvan er wel wat zijn in Vlaanderen. Op dit moment is men bezig met het oplijsten van alle afwijkingen die in de verschillende rassen voorkomen, om

voor elk ras te bepalen welke specifieke testen er moeten gebeuren. Daarbij kijkt men ook naar uiterlijke kenmerken die het gevolg zijn van een verkeerd fokbeleid, bijvoorbeeld hypertypes die een negatief effect hebben op het welzijn van de dieren. Ook dat moet dan worden beschouwd als een afwijking die men moet vermijden.

Het uiteindelijke doel is om binnen alle rassen de erfelijke afwijkingen die in dat ras voorkomen, door gerichte fokkerij geleidelijk terug te dringen. Enkel fokkerijverenigingen die die doelstelling onderschrijven en dus de nodige fokprogramma's uitschrijven, testen laten uitvoeren en alleen de juiste combinaties van dieren toelaten, zullen in de toekomst nog erkend kunnen worden en een stamboom mogen uitschrijven. Het is dus wel ingrijpende regelgeving die ik voor ogen heb.

Om dit te bereiken is een goede samenwerking nodig tussen fokkers, dierenartsen en wetenschappers. Dat loopt goed, waarvoor dank. En finaal gaat het erom dat de koper van de hond of kat correct geïnformeerd wordt dat een dier dat volgens dit programma gefokt is, minder kans heeft op genetische afwijkingen, wat ook ten voordele is van het dier in kwestie. We noemen dit een verantwoord gefokte hond of kat. Op deze manier wil Vlaanderen het voortouw nemen om honden en katten op een wetenschappelijk verantwoorde manier te fokken, met maximaal respect voor het dier, en niet – en dat is dan een andere keuze – zomaar lukraak enkele of meerdere rassen te verbieden.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Bedankt voor het heel uitgebreide antwoord.

Ik start met uw laatste woorden. U wilt het voortouw nemen om honden en katten op een verantwoorde manier te fokken en niet zomaar lukraak rassen te verbieden. Ik ben het eens met die aanpak. Als we weten welke diersoorten pijn lijden of bepaalde genetische afwijkingen hebben en als we kunnen ingrijpen om het onder controle te houden, dan vind ik dat dat moet kunnen, al zal het inderdaad veel tijd en overleg met experts vragen.

Ik leid af dat u verder werkt aan het fokkerijprogramma voor honden en katten en dat we dit jaar de aanpassingen van het Fokkerijbesluit verwachten. Dat besluit zal zorgen voor het verzamelen van de genetische gegevens van de dieren, het opleggen en bijhouden van de genetische testen en het certificeren van de resultaten. Beide zaken zijn positief.

Ik ben ook blij te vernemen dat het eerste voorstel van Fokkerijbesluit werd voorgesteld aan de stuurgroep en de vertegenwoordigers van honden- en kattenverenigingen en stamboekverenigingen.

Vorig jaar heb ik al een vraag gesteld over erfelijke gezondheidsproblemen bij honden en katten, en toen gaf u al aan dat er overleg was met de Vughtgroep, landen zoals Denemarken, Zweden en Nederland. Ik vroeg mij af of er nog nieuwe contacten geweest zijn om dit ook op Europees niveau aan te kaarten. België is volgend jaar voorzitter van de EU; het is een piste, denk ik, om dan het Vlaamse onderzoek naar fokkerijbeleid op Europees niveau voor te stellen en te introduceren.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik wil even kort aansluiten, minister. Er zijn hier al eerder vragen over gesteld, onder andere door mevrouw Claes, in februari nog, dacht ik. Ik wil zelf twee vragen stellen.

Noorwegen en Nederland hebben al besloten om op basis van dezelfde overwegingen over te gaan tot een lijst van dieren die niet meer gefokt mogen worden, omdat de gezondheidsimpact te groot is. U kiest voor een andere weg, de omgekeerde weg:

u zegt dat de lijst van dieren die leed ondervinden, te groot is, en kiest ervoor om met een doordacht fokkerijbeleid de problematiek te verkleinen. U hebt daar ook een wetenschappelijke instelling op gezet. Dat is heel belangrijk, dat er degelijk wetenschappelijk onderzoek naar gebeurt, zodat we op die manier het debat in Europa kunnen vastnemen tijdens het voorzitterschap. Gezien de internationale problematiek van het broodfokken, gezien de problematiek van het fokken van kruisingen, denk ik dat het ongelooflijk belangrijk is dat er een gecoördineerd Europees beleid komt. In Nederland komt er een import- en exportverbod, maar goed, ik kom uit de regio waar je letterlijk de grens over kunt stappen, dus ik vraag me af op welke manier men dat allemaal gaat controleren, als het vandaag al niet lukt om de broodfok an sich onder controle te krijgen. Het is een problematiek met veel angels.

Ik vraag me wel af of dat lijstje waar nu één kat op staat, de Scottish fold, niet te beperkt is. Het hoeft niet het een of het ander te zijn. U kunt perfect de weg van het wetenschappelijk onderzoek en fokbeleid bewandelen, en tegelijkertijd hier intern een debat voeren over welke dieren er in afwachting van dat werk, dat een werk van lange adem is – het zal vijf jaar duren voor we een eerste evaluatie kunnen doen –, misschien nu al op die lijst thuishoren. Ik vrees dat het er meer zijn. Het is niet het een of het ander. Bent u daartoe bereid? Internationaal is al bekend dat er een aantal dieren zijn waarvan de gezondheidsproblemen vandaag al te zwaar zijn. Kunnen die niet al op een korte, strenge lijst thuishoren? Dan hoeven we niet te kiezen tussen de twee en komen we ook niet in een contrast terecht met onze buurlanden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil nog enkele zaken meegeven.

Mevrouw Almaci, we bewandelen wel degelijk de twee sporen. We proberen er op een duurzame manier voor te zorgen dat we die pijnlijke erfelijke aandoeningen wegfokken, via berekende paringscombinaties. In sommige gevallen is dat niet mogelijk, en dan is een verbod de enige oplossing. Bij de vouwoorkat hebben we die keuze al gemaakt. Dat lijkt ons de beste weg.

In Nederland en Denemarken loopt dit debat ook en heeft men vooralsnog een intentie geuit. Het is ook op Europees niveau ter sprake gekomen, nadat Nederland het had geagendeerd vanwege de eigen nationale initiatieven, maar dat heeft niet echt tot een conclusie geleid.

In het kader van ons EU-voorzitterschap doet er zich inderdaad een opportuniteit voor, maar dan wil ik wel dat het tegen dan op punt staat. Ik wil andere landen niet de les gaan spellen wat die andere aanpak betreft, als die niet op punt staat. Ik hoop dat er tegen eind dit jaar een kader is en dat we daarmee inspiratie kunnen bieden aan andere landen, natuurlijk ook in de wetenschap dat dieren internationaal verhandeld worden. Maar dus, ik wil dat de aanpak dan wel gekaderd is en volledig op punt staat, en zoals de werkzaamheden nu verlopen, gaat dat de goede richting uit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.